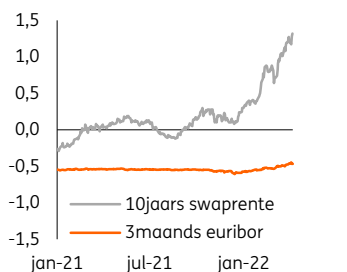

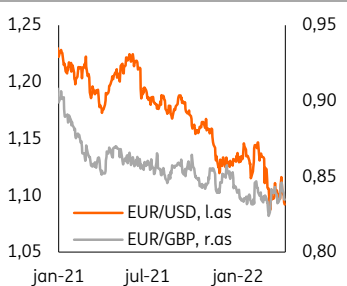
Markten in Beweging

7 april 2022 | Afgesloten om 14.30 uur

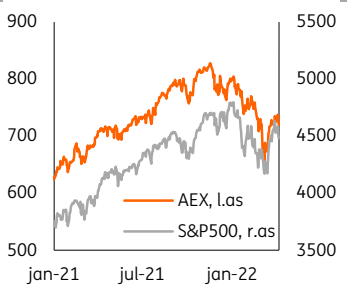
Geld- en kapitaalmarktrentre

Wisselkoersen

Aandelenmarkten

Bron: Macrobond

Volg ons op Twitter

[INGnL_Economie](#)

Marcel Klok

 Senior Macro-econoom Nederland
 Amsterdam 06-11491616
Marcel.Klok@ing.com

Rico Luman

 Sectoreconoom Transport & Mobility
 Amsterdam 06 836 48 954
Rico.Luman@ing.com

Recessie nog even in de ijskast

De oorlog in Oekraïne zet de verhouding tussen vraag en aanbod van onder meer voeding en energie op scherp. Zwakkere consumptie en investeringen remmen de economische groei, maar voor het uitroepen van een recessie is het nu nog te vroeg.

Voor de oorlog in Oekraïne waren veel prijzen al hoog en soms nog aan het oplopen. Belangrijkste verandering sinds de oorlog is de verwachting dat prijzen langer hoog blijven en niet snel zouden dalen gedurende 2022. Dit was de belangrijkste reden om [onze groeiramingen te herzien](#), ook voor de [Nederlandse economie](#).

De verwachting is dat langduriger hoge prijzen de consumptie gaan remmen. Afhankelijk van het energiecontract en bestedingspatroon zullen met name lagere inkomens vroeg of laat -gezien hun budgetrestricties- wel moeten bezuinigen op minder essentiële consumptie. Hogere inkomensgroepen kunnen, zeker gezien de tijdens lockdowns gespaarde extra banktegoeden, vaak blijven doen waar ze zin in hebben. In ieder geval [daalde het consumentenvertrouwen](#) in maart 2022 bijna naar recordlaagte. Vooral [vooruitkijkend was er pessimisme](#), waardoor we in ons basisscenario een krimp van de particuliere consumptie voorzien in het tweede kwartaal van dit jaar.

Bedrijven kampen met grote onzekerheden over prijzen, leveringen en de algemene afzetverwachtingen. Hierdoor zullen zij mogelijk even afwachten met investeren. Daar komt een daadwerkelijke verergering van leveringsproblemen in de productieketen bovenop. Waar het door het wereldwijd sneller-dan-verwachte herstel uit de coronacrisis eerder vooral chiptekorten waren die de investeringen remden, zijn het nu bijvoorbeeld Russisch palladium voor katalysatoren en Oekraïense kabelbomen die de productie, en daarmee ook de aankoop, van investeringsgoederen voor vervoer remmen. Zo ramen we dus ook een terugval in de investeringen op de korte termijn.

Over de export hebben we positievere vooruitzichten. Nu ook andere landen de coronabepalende maatregelen ruimschoots hebben teruggedraaid, is er ruimte voor de uitvoer van diensten, zoals vervoer en toerisme, om op te veren. Bovendien treffen de huidige handelssancties de Nederlandse (goederen)handel niet direct heel hard: daarvoor is er te weinig handel met Rusland en Wit-Rusland. Wel kan een stop op Russisch gas en olie, vooral via een lagere vraag vanuit derde landen zoals Duitsland en België, op korte termijn een serieuze neerwaarts schok voor ons land betekenen. Voorlopig is dit nog een [neerwaarts scenario](#), niet ons basisscenario.

De onzekerheid rondom de ramingen is gezien de afhankelijkheid van de geopolitieke situatie groot. We veronderstellen een [relatief stabiele situatie](#), waarin grote onzekerheden langzaam iets afnemen en gematigde groei van het bbp in de tweede helft van 2022 mogelijk is. Dat leidt tot een jaargroei-cijfer van 2,9% voor het bbp, dat vooral te danken is aan de statistische overloop van 2,7%-punt. Deze cijfers betekenen nog geen recessie -om die te verwachten is het nog te vroeg-, maar erg rooskleurig is [de groeiraming](#) voor dit jaar dus ook niet.

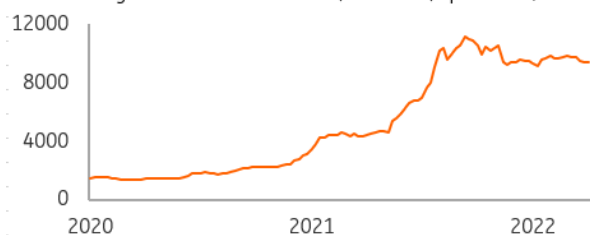
Marcel Klok

Focus: Supply chains opnieuw onder druk door oorlog in Oekraïne en corona in China

Focus: Supply chains opnieuw onder druk door oorlog in Oekraïne en corona in China

Zeer hoge containerprijzen houden ook in 2022 aan

Ontwikkeling containervracht index (FBX index)* per week, in US\$

Bron: Freightos; bewerking ING Research; * mondiaal gemiddelde van de spot rates voor vervoer 40-voets containers.

Oorlog en pandemie nog niet voorbij

De pandemie is nog niet voorbij, zoals de recente lockdowns in de Chinese steden Shanghai en Shenzhen aantonen. Tezamen met de oorlog in Oekraïne en de tegen Rusland ingevoerde sancties zorgt dit voor nieuwe beproevingen voor de mondiale toeleveringsketens. De supply chains waren zich voor de oorlog begon net weer aan het herstellen en nu worden handel en transport opnieuw geconfronteerd met vertragingen, omwegen, extra controles, personeelsuitval (veel truckers en zeevarend personeel komen uit Oekraïne of Rusland) en aanhoudend hoge transportkosten als gevolg.

Elke sector heeft last van de torenhoge energieprijzen

Hoewel het aandeel in de wereldwijde in- en uitvoer van Rusland en Oekraïne onder de 2% blijft, zijn ze voor vele landen cruciaal voor de levering van energie-, landbouw- en metaalproducten. Vanwege de schaarste zijn de goederenprijzen voor vrijwel alle producerende sectoren sterk opgelopen en via de hoge energieprijzen ondervinden ook consumenten inmiddels de gevolgen hiervan.

Verandering supply chain krijgt structureler karakter

Bovenop nieuwe vertragingen, congestie en opwaartse prijsdruk zullen de toeleveringsketens in tegenstelling tot tijdens de pandemie permanent veranderen. Problemen van de laatste twee jaar, zoals hogere containerprijzen en lagere chipproductie zijn tijdelijk. Supply chains die door deze oorlog worden geraakt zullen waarschijnlijk echter niet binnen afzienbare tijd normaliseren en worden verlegd. Bedrijven gaan hun toch al kwetsbare beleving tegen het licht houden en er zullen nieuwe transportroutes en vervangers voor Rusland komen.

Groei wereldhandel stukt

Door de nieuwe verstoringen zijn de vooruitzichten voor de groei van de wereldhandel verder verslechterd. Naar verwachting zal de groei slechts licht boven de 0% uitkomen en dit komt uitsluitend dankzij de handel in en tussen gebieden als Noord-Amerika en Azië (buiten China) die minder gelinkt zijn met Rusland en Oekraïne.

Inga Fechner & Rico Luman

Zie ook het [Engelstalige artikel](#).

Rente- en valutavoorspellingen

	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023
3-maands rentes						
Eurozone	-0,50	-0,45	-0,20	0,10	0,10	0,10
VS	1,60	2,35	2,85	2,85	2,85	2,65
VK	0,95	0,95	0,95	1,10	1,20	1,20
10-jaars rentes						
Duitsland	0,70	0,80	0,90	1,00	1,00	1,00
VS	2,75	2,75	2,75	2,75	2,50	2,25
VK	1,80	1,80	1,80	1,80	1,70	1,60
Wisselkoersen						
EUR/USD	1,08	1,08	1,10	1,11	1,12	1,13
EUR/JPY	133	134	138	140	142	145
EUR/GBP	0,82	0,83	0,84	0,84	0,84	0,85

Noot: kwartaalultimo's tenzij anders aangegeven. Voorspelling ING Research d.d. 4 april 2022 (basisscenario).

Disclaimer

Copyright 2022 ING Bank N.V.

Alle rechten zijn uitdrukkelijk voorbehouden.

Deze publicatie is opgesteld door de 'Economic and Financial Analysis Division' van ING Bank N.V. ("ING") en seldts bedoeld ter informatie van haar cliënten. Deze publicatie is geen beleggingsaanbeveling noch een aanbieding of uitnodiging tot koop of verkoop van enig financieel instrument. Deze publicatie is louter informatief en mag niet worden beschouwd als advies in welke vorm dan ook. ING betreft haar informatie van betrouwbaar geachte bronnen en heeft alle mogelijke zorg betracht om er voor te zorgen dat ten tijde van de publicatie de informatie waarop zij haar visie in deze publicatie heeft gebaseerd niet onjuist of misleidend is. ING geeft geen garantie dat de door haar gebruikte informatie accuraat of compleet is. ING noch één of meer van haar directeuren of werknemers aanvaardt enige aansprakelijkheid voor enig direct of indirect verlies of schade voortkomend uit het gebruik van (de inhoud van) deze publicatie alsmede voor druk- en zetfouten in deze publicatie. De informatie in deze publicatie geeft de persoonlijke mening weer van de Analist(en) en geen enkel deel van de beloning van de Analist(en) was, is, of zal direct of indirect gerelateerd zijn aan het opnemen van specifieke aanbevelingen of meningen in dit rapport. De analisten die aan deze publicatie hebben bijgedragen voldoen allen aan de vereisten zoals gesteld door hun nationale toezichthouders aan de uitoefening van hun vak. De informatie in deze publicatie kan gewijzigd worden zonder enige vorm van aankondiging.

ING noch één of meer van haar directeuren of werknemers aanvaardt enige aansprakelijkheid voor enig direct of indirect verlies of schade voortkomend uit het gebruik van (de inhoud van) deze publicatie alsmede voor druk- en zetfouten in deze publicatie. Auteursrecht en rechten ter bescherming van gegevensbestanden zijn van toepassing op deze publicatie. Niets in deze publicatie mag worden gereproduceerd, verspreid of gepubliceerd door wie dan ook voor welke reden dan ook zonder de voorafgaande uitdrukkelijke toestemming van de ING. Alle rechten zijn voorbehouden. ING Bank N.V. is statutair gevestigd te Amsterdam, houdt kantoor aan Bijlmerplein 888, 1102 MG te Amsterdam, Nederland en is onder nummer 33031431 ingeschreven in het handelsregister van de kamer van koophandel. In Nederland is ING Bank N.V. geregistreerd bij en staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten. Voor nadere informatie omtrent ING policy zie <https://research.ing.com/>.